

## SuPerin puheenjohtaja Silja Paavola: Valinnanvapaudesta yritysten kultakaivos

*Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPerin liittohallitus tyrmää sote-uudistuksen keskiössä olevan Sipilän hallituksen esittämän esitysluonnoksen valinnanvapaudesta. – Lakiluonnoksessa on unohdettu kaikki sote-uudistukselle asetetut alkuperäiset tavoitteet, toteaa SuPerin puheenjohtaja Silja Paavola. Tärkeimmiksi kriteereiksi on otettu yritystoiminnan edut ja toiminnan valvonnan poistaminen, mutta veronmaksajille kaavailtu järjestelmä tulee kokonaisvaikutuksiltaan selvästi nykyistä mallia kalliimmaksi.*

Sote-uudistuksen tavoitteena oli hallituksen mukaan varmistaa ihmisille yhdenvertaiset ja nykyaikaiset sosiaali- ja terveyspalvelut järkevillä kustannuksilla. Hallitus halusi nostaa asiakkaat ja yritykset keskiöön, mutta myöntää omissa selvityksissään, että kalliiksi tulee ja onnistumista mittaavat tuloksetkin ovat vielä hämärän peitossa. – Suomella ei ole varaa tällaisiin kokeiluihin, toteaa puheenjohtaja Silja Paavola.

Valinnanvapaus yhdistettynä suunniteltujen sote-keskusten asiakkaiden listautumisvaatimukseen tulee johtamaan terveyserojen kasvamiseen, koska terveempi ja yrityksille helpompi asiakaskunta tullaan valikoimaan voimakkaan markkinoinnin seurauksena eli ns. kermankuorintana. Asiakkaat, jotka tarvitsevat todella paljon palveluja, eivät tule pääsemään taitavampien toimijoiden asiakaslistoille, eivätkä he tule käyttämään palveluja kuten terveempi väestönosa.

Omissa perusteluissaan Sipilän hallitus toteaa lainausmerkkien kanssa seuraavasti: ” On myös huomattava, että osa palveluntuottajista (maksu- ja asiakassetelipalvelujen tuottajat, henkilökohtaisella budjetilla toteutettavien palvelujen tuottajat) jäävät kokonaan maakunnan välittömän ohjauksen tavoittamattomiin. Maakunta ei solmi niiden kanssa sopimuksia eikä niihin sovelleta hyväksymismenettelyä, jossa maakunta voisi asettaa niiden toimintaa koskevia ehtoja. Lähtökohtaletuksena on, että palvelujen tuottajat toimivat ’oikein’ ilman maakunnan välitöntä ohjaustakin.” Tämä kertoo totuuden hallituksen arvomaailmasta. Se ei ainakaan ole palveluja tuottavia työntekijöitä eikä asiakkaiden turvallisuutta tukevaa, toteaa puheenjohtaja Silja Paavola.

SuPerin näkemyksen mukaan työntekijöiden työsuhteet muuttuvat epävarmoiksi ja epätyypilliset työ sopimukset kuten määräaikaiset, osa-aikaiset ja jopa nollatuntisopimukset tulevat lisääntymään. Työntekijöiden työehtoja pyritään myös heikentämään uusilla työehtosopimuksilla. Tämä tulee heikentämään sote-työntekijöiden palkkakehitystä ja lisäämään myös alan työttömyyttä. Henkilöstön jaksaminen tulee vaarantumaan henkilöstömitoitusten heikentämisen johdosta ja samalla se johtaa asiakasturvallisuuden vaarantumiseen. Hallituksen esitysluonnoksessa todetaan myös hyvin selvästi lukuisia epävarmuustekijöitä ja myös se, että uusi järjestelmä todennäköisesti on entistä kalliimpi.

Puheenjohtaja Paavolan mukaan maakunta- ja sote-uudistus on mahdollista toteuttaa, mutta se edellyttää merkittäviä muutoksia valinnanvapauteen ja julkisen sektorin toimijoiden yhtiöittämisestä luopumista.

*SuPerissa on 90 000 jäsentä, jotka työskentelevät sosiaali- ja terveydenhuollossa sekä kasvatusalalla julkisella ja yksityisellä sektorilla.*

### Lisätietoja:

SuPerin puheenjohtaja Silja Paavola, 050 5275 085